

Příloha č. 7

Popis původce místní školní rada

Místní školní rada (1868 – 1942)

Preferovaná forma jména:¹ Místní školní rada Krásné (Krásné, Kostelec, Česko : 1868 – 1943)

typ formy jména: úřední

Variantní forma jména:²

Místní školní rada v Krásném, **typ jména:** úřední

Ortsschulrat Krasna, **typ jména:** úřední, **jazyk:** němčina

MŠR Krásné, **typ jména:** zkratka/akronym

Vznik:

datace vzniku: 25. 5. 1868

typ vzniku: zřízením/založením

vztahy spojené s událostí Vznik: *předchůdce:* –

Zánik:

datum zániku: 10. 12. 1943

typ zániku: zrušením/změnou

vztahy spojené s událostí Zánik: *nástupce:* Místní školní rada Krásné (Krásné, Kostelec, Česko : 1945 – 1949)

Stručná charakteristika: regionální úřad školské správy

Dějiny původce:

Zákon č. 48/1868 ř. z. ustanovil zemské, okresní a místní školní rady. Ke škole v Krásném byly přiškoleny obce Krásné, Libkov, Lupoměchy, Polánka, Vápenice, Javorné a Vršov.

V roce 1870 bylo zapsáno do školy 195 žáků a kapacita jedné třídy již nevyhovovala. Místní školní rada hodlala přístavbu odkládat, a to i přes pohrůžky pokut. Argumentovala tím, že žáků ubývá, někteří navštěvují školu v Bradle, žáci evangelického vyznání chodí do školy v Hradišti a nejvyšší denní návštěva je jen 70 až 80 dětí. V roce 1881 zjistila okresní školní rada při prohlídce v Krásném, že místní školní rada neopravila chatrnou školní budovu, ani se nepostarala o zavedení druhé třídy, přestože se v jedné místnosti tísnilo 150 žáků. S přístavbou bylo započato až po mnoha peripetiích a zvolení nového starosty MŠR na jaře roku 1883. V roce 1885 byla díky místní školní radě postavena letní tělocvična s náradím.

MŠR se starala o opravy i v dalších letech, po první světové válce byla škola opět v značně sešlém stavu a potřebovala rekonstrukci jak uvnitř, tak zvenku. K menším opravám došlo v letech 1920 – 1922. Ve školním roce 1928/29 proběhly přípravy na stavbu nové budovy. Místní školní rada mohla zadat vyhotovení plánu a rozpočtu a stavět se začalo 13. dubna 1931. Nová škola byla slavnostně otevřena 28. října 1932 a vyučování v ní bylo zahájeno 2. prosince 1932.

¹ Pokud není níže uvedeno jinak, při tvorbě označení u příslušných tříd a podtříd se postupuje podle přílohy č. 14. U entit neuvedených v příloze č. 14 se vytváří analogicky k příkladům uvedeným v příloze č. 10.

² V prvku se uvádí všechna další zjištěná jména, zkratky, akronymy, jazykové a gramatické varianty jména a změny jména. Doplnky se již neuvádějí, jsou – li shodné s PREF.

Další starostí místní školní rady byly záležitosti školního obvodu. V roce 1922 požádala obec Polánka o přeškolení k Bojínovu, s čímž MŠR v Krásném z mnoha důvodů nesouhlasila. Definitivní vyřízení sporu dlouho vázlo, až v roce 1924 byla žádost o odškolení zamítnuta. Hlavním důvodem byla menší vzdálenost z Polánky do Krásného a schůdnější cesta. Polánka podávala žádosti o přeškolení opakovaně i v dalších letech, bez úspěchu.

V roce 1924 došlo i přes protesty Krásného k povolení zřízení jednotřídní obecné školy v Libkově. Škola byla otevřena na počátku školního roku 1927/28. K ní byla přiškolená z původní krásenské školní obce kromě Libkova i osada Lupoměchy.

Ve školním roce 1930/31 podala obec Prošička žádost o odškolení osady Vršova od Krásného a přiškolení k Dolnímu Bradlu. Po několikaměsíčním vedení sporu bylo původně kladné stanovisko pro odškolení z hospodářských důvodů zamítnuto.

Za německé okupace přestali být voleni členové místní školní rady a podle vládního nařízení č. 115/1941 Sb. byli jmenováni přednostou okresního úřadu. V roce 1943 je ministerstvo školství zrušilo úplně. Po osvobození byly místní školní rady opět obnoveny, ale už s omezenou pravomocí. Jejich část přecházela na volené národní výbory. Místní školní rady zanikly podle zákona č. 279/1949 z 19. 12. 1949.

Funkce původce:

správa fondu pro udržování školní budovy

správa místních školních nadací a fondů

dohled nad hospodářským provozem školy

vypracovávání soupisů dětí školu povinných

vedení školních matrik

dohled nad školní docházkou a chováním žáků

osvobození od školného

spolupůsobení při ustanovování učitelů

dohled na dodržování školských zákonů a nařízení vyšších školských úřadů

Normy – konstitutivní:

Zákon č. 48/1868 ř. z., kterým se vydávají pravidla o poměru školy a církve.

Zákon č. 22/1870 z. z., doplněn zákonem č. 16/1873 z. z., český zemský školský zákon.

Zákon č. 17/1873 Sb. z., jenž se týče místní a okresní dohlídky ku školám.

Vládní nařízení č. 605/1920 Sb. z 6. 11. 1920 o místních radách školních a místních výborech školních.

Vládní nařízení č. 115/1941 Sb. z 8. 7. 1940 o složení místních (újezdních) školních rad.

Vládní nařízení č. 308/1942 Sb. ze 13. 8. 1942 o změnách organizace školské správy.

Nařízení min. školství č. 302/1943 Sb. z 16. 10. 1943 o místní školské správě.

Normy – působnost původce: –

Vnitřní struktury původce:

Místní školní rada se ustanovovala v každé školní obci, a to ze zástupců církví (do roku 1920), školy, školní obce, a přiškolených obcí. Zástupce školní obce a přiškolených obcí volila příslušná obecní zastupitelstva. Funkční období trvalo tři roky (po roce 1918 čtyři roky), přičemž předsedou byl obvykle starosta obce. Dozor nad činností místní školní rady vykonávali okresní a zemští inspektoři.

Po vzniku nové republiky byly podle zákona o správě školství rozpuštěny místní školní rady a zvoleny nové, a to s platností od 1. ledna 1921. Pravomoci místních školních rad se nezměnily, zůstaly voleným orgánem s funkčním obdobím čtyři roky.

Dohled nad všemi školami v okrese měla okresní školní rada, která konala inspekce a jmenovala učitele, které potvrzovala zemská školní rada. Zároveň se starala o výplaty služného učitelů.

Vztahy:

Nadřazená korporace: Okresní školní rada Kostelec (Kostelec, Kostelec, Česko : 1868 – 1920)

Nadřazená korporace: Okresní školní výbor Kostelec (Kostelec, Kostelec, Česko : 1920 – 1943)

Sídlo³: Krásné (Kostelec, Česko), identifikátor; **poznámka:** adresa Krásné čp. 15

Geografická působnost⁴:

Krásné (Kostelec, Česko)

Javorné (Kostelec, Česko)

Libkov (Kostelec, Česko), datace vztahu do: 1927

Lupoměchy (Kostelec, Česko), datace vztahu do: 1927

Polánka (Kostelec, Česko)

Vápenice (Kostelec, Česko)

Vršov (Kostelec, Česko)

Autor záznamu: Mgr. Jan Novák

Zdroje informací:

fond Okresní školní výbor Kostelec, Katastr místních školních rad, inv. č. 1.

fond Místní školní rada Krásné, Protokoly místní školní rady 1931 – 1949, inv. č. 1.

Metodický pokyn č. x/2023 k archivnímu zpracování fondů školských fondů.

³ Pokud ji lze zjistit, uvádí se přesná adresa, nebo adresy. Pro výčet adres v rámci napojeného geografického objektu je v IS CAM určena poznámka k tomuto vztahu. Vyplňuje se často u zaniklých původců, např. u škol ve větších městech apod.

⁴ Není povinný údaj, ale doporučený.

Místní školní rada (1945 – 1949)

Preferovaná forma jména:⁵ Místní školní rada Krásné (Krásné, Kostelec, Česko : 1945 – 1949)

typ formy jména: úřední

Variantní forma jména:⁶

Místní školní rada v Krásném, typ jména: úřední

MŠR Krásné, typ jména: zkratka/akronym

Vznik:

datace vzniku: 29. 10. 1945

typ vzniku: zřízením/založením

vztahy spojené s událostí Vznik: *předchůdce:* Místní školní rada Krásné (Krásné, Kostelec, Česko : 1868 – 1943)

Zánik:

datum zániku: 31. 12. 1949

typ zániku: zrušením/změnou

vztahy spojené s událostí Zánik: *nástupce:* Okresní národní výbor Kostelec (Kostelec, Kostelec, Česko : 1945 – 1990)

Stručná charakteristika: regionální úřad školské správy

Dějiny původce:

V roce 1943 došlo ke zrušení místních školních rad s tím, že jejich pravomoci přebírá příslušná obec. Po osvobození v roce 1945 byly místní školní rady výnosem ministerstva školství opět obnoveny, ale už s omezenou pravomocí. Jejich část přecházela na volené národní výbory. Po válce se MŠR Krásné zabývala především budovou školy poničené ubytováním wehrmachtu a tzv. národních hostí (německých uprchlíků z Východního Pruska). Plánovala se také přístavba školy, ale k ní došlo až po ukončení činnosti školní rady koncem roku 1949. Místní školní rady zanikly podle zákona č. 279/1949 z 19. 12. 1949 k 31. 12. 1949.

Funkce původce:

správa fondu pro udržování školní budovy

správa místních školních nadací a fondů

dohled nad hospodářským provozem školy

vypracovávání soupisů dětí školu povinných

vedení školních matrik

dohled nad školní docházkou a chováním žáků

dohled na dodržování školských zákonů a nařízení vyšších školských úřadů

Normy – konstitutivní:

Výnos min. školství a osvěty č. A – 119.277 – II z 29. 10. 1945, pokyny k úřadování školních úřadů (orgánů) místní, okresní a zemské školské správy, Věstník MŠO č. 96/1945

⁵ Pokud není níže uvedeno jinak, při tvorbě označení u příslušných tříd a podtříd se postupuje podle přílohy č. 14. U entit neuvedených v příloze č. 14 se vytváří analogicky k příkladům uvedeným v příloze č. 10.

⁶ V prvku se uvádí všechna další zjištěná jména, zkratky, akronymy, jazykové a gramatické varianty jména a změny jména. Doplnky se již neuvádějí, jsou – li shodné s PREF.

Zákon č. 279/1949 z 19. 12. 1949 o finančním hospodaření obcí

Normy – působnost původce: –

Vnitřní struktury původce:

Místní školní rada se po válce obnovovala v každé školní obci. V záležitostech, o kterých se podle platných předpisů rozhodovalo sborově, rozhodovaly školské komise okresních národních výborů složené ze zástupců učitelů a občanů volených národním výborem; předsedal jim školský referent ONV. Dozor nad činností místní školní rady vykonávali okresní inspektoři.

Vztahy:

Nadřazená korporace: Okresní školní výbor Kostelec (Kostelec, Kostelec, Česko : 1945 – 1949)

Sídlo⁷: Krásné (Kostelec, Česko), identifikátor; **poznámka:** adresa Krásné čp. 15

Geografická působnost⁸:

Krásné (Kostelec, Česko)

Javorné (Kostelec, Česko)

Polánka (Kostelec, Česko)

Vápenice (Kostelec, Česko)

Vršov (Kostelec, Česko)

Autor záznamu: Mgr. Jan Novák

Zdroje informací:

fond Okresní školní výbor Kostelec, Katastr místních školních rad, inv. č. 1.

fond Místní školní rada Krásné, Protokoly místní školní rady 1931 – 1949, inv. č. 1.

Metodický pokyn č. x/2023 k archivnímu zpracování fondů školských fondů.

⁷ Pokud ji lze zjistit, uvádí se přesná adresa, nebo adresy. Pro výčet adres v rámci napojeného geografického objektu je v IS CAM určena poznámka k tomuto vztahu. Vyplňuje se často u zaniklých původců, např. u škol ve větších městech apod.

⁸ Není povinný údaj, ale doporučený.